

Co zrobić ze starymi meblami, zepsutym piecem kuchennym lub lodówką? To pytanie prędzej czy później zadaje sobie każdy z nas. Sprzęty w dobrym stanie można oddać lub odsprzedać komuś, kto ich potrzebuje. Przedmioty bardzo zniszczone lub uszkodzone trzeba wyrzucić, co nie jest łatwe ze względu na ich duże rozmiary.

część 2

Graty z chaty czyli odpady wielkogabarytowe

Co się da – odzyskać, a resztę przerobić

Z odpadów wielkogabarytowych odzyskujemy drewno oraz metale, głównie ze sprzętu AGD (Zielona Liga nr 5/2009 „Elektrośmieci”). Wyrzucane przez nas meble (drewno użytkowe) stanowią niewykorzystaną jeszcze bazę surowca drzewnego. Zwiększający się w kraju deficyt drewna można złagodzić m.in. przez racjonalną gospodarkę oraz wtórne wykorzystanie drewna użytkowego. Głównym kryterium klasyfikującym drewno użytkowe do odpowiedniego zastosowania jest stopień zanieczyszczenia niebezpiecznymi i uciążliwymi dla środowiska substancjami.

Istotną czynnością w recyklingu drewna jest staranne rozdzielenie go na grupy.

Recykling to odzysk materiałów bezpośrednio z głównego strumienia odpadów. Zamiast zalegać na składowisku, zamieniają się w produkty, które można powtórnie wykorzystać. Materiały nadające się do recyklingu to nie odpady – to surowce, z których mogą powstać takie same produkty jak pierwotne lub inne o nowym przeznaczeniu.

Podział ten pozwala na wyselekcjonowanie drewna przydatnego do zagospodarowania, innej utylizacji, spalania lub zdeponowania na odpowiednim składowisku. Przez sortowanie drewna użytkowego wyodrębnia się grupy asortymentowe. Odpady z grupy pierwszej traktuje się jako surowiec czysty. Znajdować się w nich mogą ciała obce (gwoździe, śruby,

zszywki, zawiasy). Jednak ich przerób na zręby czy też wióry nie powinien przysparzać większych trudności. Do drugiej grupy należą: tworzywa drzewne, meble i wyroby z tworzyw drzewnych. Pod względem czystości drewno użytkowe pochodzące z recyklingu mebli posiada ta-

ki same właściwości jak same meble. Po wstępnym posortowaniu konieczna jest ciągła i systematyczna analiza surowca, ograniczona do asortymentów znajdujących się w grupie trzeciej. Asortymenty z grupy trzeciej (oplotowania, stolarka okienna i drzwiowa, elementy konstrukcyjne, drewno zabezpieczone impregnatami) należy traktować jako surowiec zanieczyszczony. Tego typu odpady muszą być spalone w odpowiednich do tego celu instalacjach, tak aby przy spalaniu nie były emitowane dioksyny lub zdeponowane na specjalnych składowiskach.

System wymienny polega na odbiorze zużytego czy też niesprawnego sprzętu

Odpady wielkogabarytowe powinny trafiać do specjalnych punktów demontażu i recyklingu.

gospodarstwa domowego, następnie zdemontowaniu w zakładzie autoryzowanym lub należącym do producenta. System ten jest najbardziej profesjonalną formą pozyskiwania surowców wtórnych z odpadów wielkogabarytowych, ponieważ upraszcza system gromadzenia i usuwania odpadów komunalnych. Odpady nie trafiają na osiedlowe śmietniki, gdyż złomowany sprzęt jest odbierany bezpośrednio z mieszkania klienta, a następnie odwożony bezpośrednio do zakładu demontażu

Selektywna zbiórka i demontaż to bardzo popularna metoda odzysku odpadów wielkogabarytowych w Europie. Wyselekcjonowane odpady trafiają do specjalistycznych zakładów, gdzie znajdują się stanowiska do ich demontażu. Podczas demontażu wydzielone zostają składniki niebezpieczne, np. freon i olej, które następnie zostają przekazane wytwórcom do ponownego wykorzystania. Demontaż sprzętu ma również na celu pozyskanie surowców wtórnych. Pozostałe elementy w końcowej fazie procesu są składowane na wysypisku lub poddane innym procesom. Składniki bezużyteczne podlegają rozdrobieniu lub sprasowaniu.

mgr MARTA FUDAŁA
Instytut Ekologii Terenów
Upromysłowionych w Katowicach
Zespół Informacji, Promocji i Szkoleń

W Polsce wciąż zdecydowana większość odpadów wielkogabarytowych trafia na wysypiska.